

KOKO-työpajan antia

**19.11.2014
Tuomas Palonen
ONKI-projekti / Kansalliskirjasto
Ohjausryhmän kokous**

KOKO-työpaja

- **Laajennetun projektiryhmän kokouksen yhteydessä 10.11.**
- **Keskustelun avaus.**
- **Ei valmiita päätöksiä.**

KOKOn käyttö nykyisin

- Svenska YLE – verkkosisältö.
- Yrityssuomi.fi
- Museoiden kokoelmahallintajärjestelmät (esim. uusi MuseumPlusRIA).
- Kulttuurisampo.

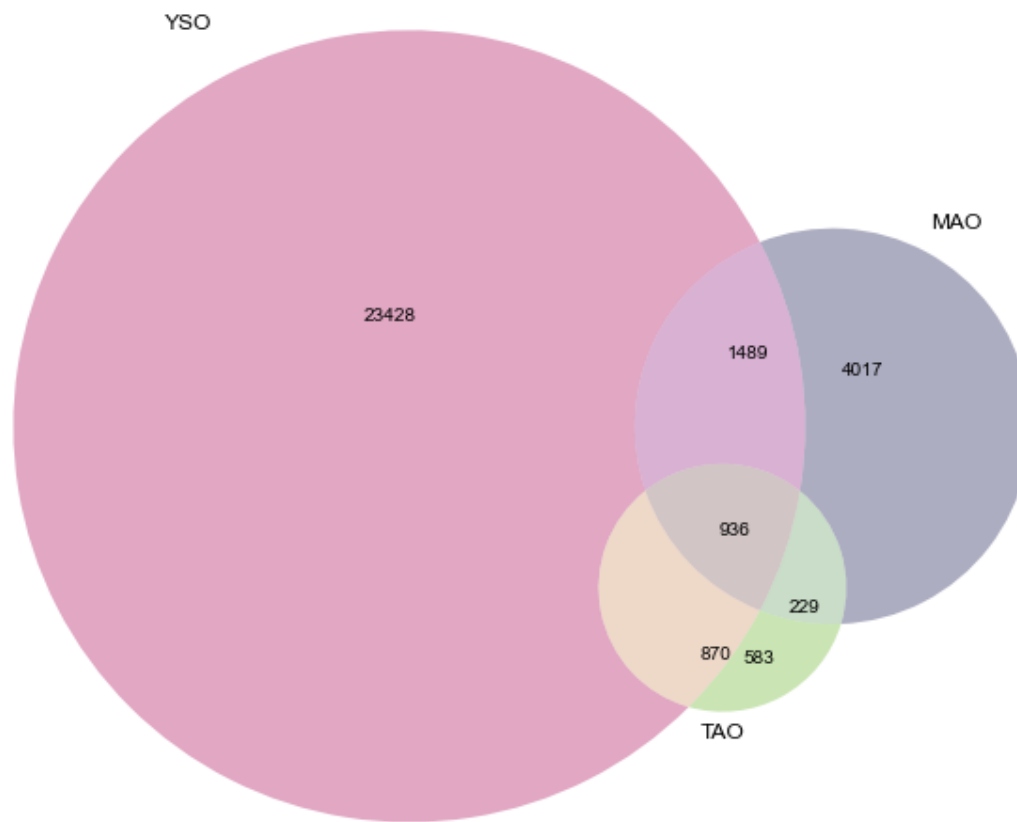
KOKOn nykytila

- **47312 käsitettä, 13 erikoisontologiaa + YSO.**
- **KOKO päivitetty viimeksi 26.6.2014.**
- **Sisältää ne erikoisontologioiden versiot, jotka Fintossa tuolloin on ollut julkaistuna.**
- **Sisältää senhetkisen YSO-version (vrt. yksittäiset erikoisontologiat, joissa vanha YSO).**

Päällekkäisyys

- **Erikoisontologioiden ja YSO:n välinen päällekkäisyys vaihtelee, mutta on yleensä yli puolet käsitteistä.**
- **Päällekkäisten käsitteiden romautus KOKOssa.**
 - Jos erikoisontologioiden samatermisillä käsitteillä sama yläkäsite ne yhdistetään yhdeksi KOKO-käsitteeksi.
 - Käsitteiden eri tiedot yhdistyvät (vaihtoehtoiset termit, assosiatiiviset suhteet).

Keskustelua

- **Yleisvisio KOKOsta?**
- **Mikä on KOKOn funktio?**
- **Mihin sitä halutaan käyttää?**
- **YSON ja erikoisontologioiden sisältöjen rajat, päällekkäisyys ja vastualueet - millaisia periaatteita ja käytäntöjä pitäisi luoda?**

KOKO:n käyttö

- **Yksilölliset tarpeet: käyttö sekä kokonaisuutena että erillisinä palasina.**
- **Hierarkian näkyminen järjestelmässä helpottaisi kuvailua.**
- **KOKO toimii myös sanakirjana: eri kieliset vastineet termeille.**
- **Asiasanoituksen lisäksi, linked data, automaattinen sisällönkuvailu, rakenteen tuominen järjestelmään.**

KOKOn laajuus

- **Onko KOKO liian laaja? Raskas käyttää järjestelmässä. Mukana myös ei-toivottua käsitteistöä.**
- **KOKOssa ei kuitenkaan ole kaikki. Esim. Kassu-sanasto puuttuu.**
- **KOKO on uudistuva, KOKO ei ”valmistu”. Ylläpito tärkeä myös tulevaisuudessa.**

Kysymyksiä

- **Kansainvälinen näkökulma: laajeneeko KOKO monikieliseksi? Kansainväliset ontologiat?**
- **Selkeytystä sanastojen kesken: YSO: perehdyttäminen, LIITO: perehdytys.**
- **Eri tarkkuustasot: koivu (puulaji), koivu (materiaali) – tarvitaanko eroa ontologiassa, vai pitäisikö ratkaista järjestelmässä?**

Päällekkäisyys

- **Sisältääkö erikoisontologia kaikki ne käsitteet, joita erikoisalalla tarvitaan? Vai onko erikoisontologia YSON laajennus ja yleiskäsitteet saadaan YSOsta?**
- **Erikoissanastoihin hyväksytään usein käsitteitä YSAN pohjalta: epäkäytännöllistä KOKON näkökulmasta.**
- **Toisaalta: myöskään YSAN/YSON puolella ei tarkkailla muita sanastoja eli YSAan otetaan käsitteitä, vaikka ne olisivat jo muualla.**

Vastuutahot

- **Jokaiselle käsitteelle oma vastuorganisaatio? Entä jos moni haluaa saman käsitteen käyttöönsä?**
- **AFO-ylläpito ehdottaa käsitettä ensin YSOon. Jos ei mene läpi, ottavat AFOon.**
- **Ehdotus: Jos käsite on useammassa ontologiassa, olisi hyvä, että se olisi YSO-käsite. Jos vain yhdessä, se olisi erikoisontologian käsite.**

Monta ontologiaa

- **On hyvä että käsitteet löytyvät samasta paikasta.**
- **Toisaalta tärkeää, että oma sanasto voidaan eristää kokonaisuudesta.**
- **YSON ja KOKOn roolit ja erot. Milloin tulisi käyttää mitään?**
- **Vaihtoehto KOKOlle: Fintossa jo nyt toimiva yhteishaku?**
- **Monta ylläpidettävää: YSO, KOKO, erikoisontologiat. Yksinkertaisempi tilanne olisi parempi.**

Toiveita jatkokeskustelulle

- **KOKO tiedonhaussa**
- **Ontologiat joiden ylläpito lakkautettu: säilytetäänkö KOKOssa?**
- **Muutoksenhallinta ja tiedotus**
- **Konkretiaa ja nopeutta yhteistyön järjestämiseen**